

BRASSÓI LAPOK

P O L I T I K A I N A P I L A P.

Nyomda és kiadóhivatal
Brassó, Kapu-utca 60 szám. — Telefon szám 177.

ELŐFIZETÉSI DIJ.

Helyben házhoz hordva, vidékre postán küldve:
egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 frt 50 kr.

Egyes szám ára 4 kr., kapható:
a kiadóhivatalban, Gross G. Polánek és Friedmann F. urak üzleteiben

Felolós szerkesztő:

Dr. Vaina Gábor,
gyvéd.

Szerkesztőség: Kapu-u. 60.

Értekezhetni:

d. e. 8—9 és d. u. 2—4 óráig.

Telefon szám 177.

HIRDETÉSI DIJ:

3 hasábos garmondsor v. annak helye 1-szeri hirdetésnél 12 kr.
2 hasábos garmondsor 8 kr. Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény. Minden egyes hirdetmény után még külön 30 kr. bélyeg-díj fizetendő.

Nyilttér sora 15 kr.

Hirdetések és nyilttéri cikkek díja előre fizetendő.

A nemzeti lobogó ellen.

Brassó, szept. 7.

Nem lepett meg bennünket! Hiszen van-e még a világon valami, a mi a szászok részéről meglepetés számba mehetne ránc nézve? Volt-e valaha óhajunk, a mit meg nem tagadtak, érdekünk, a melyet meg nem sértettek, örömünk, a melyet meg nem zavartak volna? Van-e hát még valami a világon, a mi a szászok részéről meglepetés számba mehetne ránc nézve.

Azért hát nem lepett meg bennünket; el voltunk reá készülvé, hogy a belügyminiszternek a magyar nemzeti lobogót megillető jogaiba behelyező rendelete a legnagyobb visszatasztással fog náluk találkozni, nemcsak, hanem hogy felfogja az újra szabadítani a zöld nemzetiségi fanatizmus megvadult ördögeit és azok se-regestől fognak megrohanni bennünket épen úgy öltögetve reánk dühtől piros nyelveiket, mint egykor a helynevekről szóló törvényjavaslat benyújtásának idején.

Azért hát nem lepett meg bennünket, midőn azt olvastuk tegnap a „Kr. Tageblatt“-ban, hogy dr. Jekel Frigyes Brassóvármegye alispánja már állást foglalt a miniszteri rendelettel szemben és felterjesztést intézett a miniszterhez a magyar nemzeti lobogónak őt megillető jogaiba való behelyezése ellen.

És még kevésbé lepett meg bennünket a „Kr. Zeitung“ azon kijelentése, a melylyel felhívja a szászokat, hogy pártkülönbség nélkül a leghatározottabban foglaljanak állást ezen rendelet ellen, a melyhez képest Tisza Kálmánnak és báró Bánffy Dezsőnek állítólagos basáskodása — a „Kr. Zeitung“ szerint teljesen eltörpül.

Hát a mi már az alispán urat illeti, egészen őszintén kijelentjük, hogy mi őt a legderekabb emberek és a legjobb hazafiak egyikének

tartjuk, és azért már az első olvasásra nagyon valószínűtlennek tetszett előttünk a „Kronstaedter Tageblatt“-nak az a hire, a mely szerint ő felterjesztést tett volna a magyar nemzeti lobogó dicsőségének elhomályosítása céljából, a törvényhatósági bizottság utasításának bevéárása nélkül. És dicséretére legyen mondvá, utólag meggyőződünk, hogy vélekedésükben nem csalódtunk.

A mi pedig a „Kronstaedter Zeitung“-ot illeti, annak teljes szívünköl gratulálunk. Ugyan ki hitte volna, hogy valaha még megérjük azt az örömet, hogy a „Kronstaedter Zeitung“ vissza-sírja Tisza Kálmán és báró Bánffy Dezsőt, ezt a két sokat gyalázott miniszterelnököt és ezeknek állítólagos basáskodására azt mondja, hogy az semmi a Széll Kálmánéhoz képest. Valjon mit szól ehhez dr. Obert Ferencz ur, a ki ezelőtt még csak két héttel Szébenben a szász nép nevében oly határtalan bizalommal és lelkesedéssel lagirozta oda Széll Kálmánnak a „hoch“-okat, a melyeket elvtársai aztan itthon olyan kimondhatatlanul „elegánsan“ visszaszívtak!

Ha csakugyan igaz, hogy teljes bizalommal viseltetik Széll Kálmán iránt, mutassa azt meg most az által, hogy öntsön párthíveibe is bizalmat iránta, hogy ne lássanak azok a miniszter ezen tényében ki tudja miféle hallatlan mérenyletet nemzetiségük sértetlensége ellen.

De ha nem teszi is meg, azt sem bánjuk; nem bánjuk ha a zöldek harczriadót fúnak, nem bánjuk, ha csatasorba állítják embereiket, nem bánjuk, ha szembe szállanak is a miniszteri rendelettel, ha késhegyre mennek is az ellene irányított harcban; sőt óhajtuk, csak minél erősebben, minél hevesebben, minél dühösebben gyürkőzzenek neki és ne engedjenek egy hajszá'nyit sem, mert

. az jó nekünk, ha minél több ostobaságot csinálnak, minél jobban elidegenítik maguktól a kormányt és a magyarok szívét és minél

jobban és minél gyakrabban felbőszítik maguk ellen a fővárosi sajtót. Hogy nekik is jó-e ez, — az más kérdés.

Végre is egyszer amugy is döntő ütközetre kell kerülnie a dolognak; mert azon a felfogáson ma-holnap már tulleszünk, hogy valaha még is sikerülend a magyarság jó barátaivá tenni a szászokat. És ha már nem lehet békéségesen elintézni a dolgot, ha már nincs elég erő a mérsékelt szászokban, hogy visszatartsák a zöldeket, és elég okosság a zöldekben, hogy megfektessék a szenvedélyt, ha már a seb a kormány által „ense recidendum est“ akkor jobb, ha minél előbb, jobb ha minél inkább felhalmozódik a gyuananyag, minél hamarább feltörik a seb, most a mikor Széll Kálmán még van olyan erős mint — dr. Lurtz Károly.

A törvény, jog és igazság korában és annak egise alatt jelent meg a miniszteri rendelet. Ha megegyezik az a törvény, jog és igazság szellemével, akkor Széll Kálmán nem vonhatja azt vissza. Ha visszavonja, akkor azt kell következtetnünk, hogy nem egyezett meg a törvény, jog és igazság szellemével. Fel lehet-e ezt tenni Széll Kálmánról? Lehet-e kételkedni az eredmény felett azoknak, a kik ily alternativa elé állítják Széll Kálmánt?

És azután, ha már a szászok a „Kronst. Zeitung“ kívánsága szerint pártkülönbség nélkül állást foglalnak a rendelet ellen: a brassói magyarság tétlenül fogja-e nézni ezt, cserben fogja-e hagyni a nemzeti lobogót?

Nem hisszük. És azért hát azt a tanácsot adjuk a zöldeknek még mielőtt megkezdénék a háborút, hogy jó lesz — leszerelni.

Belföld.

Brassó, szept. 7.

Ferencz Ferdinánd trónörökös tegnap reggel Budapestre érkezett. A pályaudvaron a trónörökös Lobkovitz herceg hadtestparancsnok fogadta. A trónörökös rövid időzés után folytatta útját Taksonyba, hol részt vesz a negyedik hadtest gyakorlatain.

Szell Kálmán miniszterelnök tegnap reggel visszaérkezett Budapestre. Jelenleg az összes miniszterek Budapesten vannak. Tegnap délután volt a szünet utáni első minisztertanács.

A toszkániai nagyherceg szombat óta Gödöllőn van s naponként cserkészik és kirándulásain tanulmányozza a vadászterületet. A nagyherceg október elsejéig marad Gödöllőn.

Ujvidéken Wagner Károly orvos szép fiatal nejét megcsipte arcán egy légy. Az asszony a csipéstől vérfertőzést kapott és három órai borzasztó szenvedés után meghalt.

Sarkadon Patky Róza postamesternő kékkővel megmérgezte magát és meghalt. A vizsgálatot a postán megindították.

Külföld.

Brassó, szept. 7.

Ő felsége kedden meglátogatta Alexandra Feodorovna nagyhercegnőt, a ki Gmundenbe átutazóban a Westbahn pályaudvarán időzött. A nagyhercegnő azonnal visszaadta a látogatást Schönrunnban és azután folytatta útját.

Bécsi beavatott politikai körökben azt hiszik, hogy a kabinet már nem éri meg a reichsrath összehívását, melyet e jövő hónap elejére várnak.

Szerbia fővárosának Nisbe való áthelyezését alaptalan híresztelésnek nyilvánítják.

Risetics ex-régens temetésére Sándor és Milán királyok és a miniszterek Belgrádba utaztak.

A Dreyfus-pör tegnapi tárgyalásán különösebb incidens nem történt.

A nemzeti lobogó és a sajtó.

Brassó, szept. 7.

I.

Az alább következőkben közöljük a lapok nyilatkozatait azon rendeletre vonatkozólag, a melyet a belügyminiszter a nemzeti lobogó védelmére kiadott.

A tegnap megjelent fővárosi lapok kisebb-nagyobb variációkkal közölték a jelzett rendelet lényegét. A «Pesti Napló» a következőket írta:

— A magyar zászló és a szászok. Brassóból táviratozzák: A Brassói Lapok ma közli a belügyminiszter rendeletét, mely a zászlók, színek, jelvények használatát szabályozza és kimondja, hogy a megye, illetőleg a város színeinek és zászlóinak használata kizárólag csak az illető hatóság középületein, vagy az általa készített diszítésekénél, például diadalkapukon, emelvényeken, árbocokon stb. csakis az alatt a feltétel alatt engedhető meg, hogy a magyar nemzeti lobogó az illető középületeken vagy diszítésekén előkelő megfelelő helyen képviselve legyen. A megerősített alapszabályokkal bíró egyesü-

letek saját zászlójukat használhatják, ha fölvonuláskor a nemzeti lobogót a menet élén viszik. Idegen államok színeinek és zászlóinak használata tilos; e tilalom megszegése kihágásnak lessz minősítve. — Eddig Brassóban a szászok tulnyomóan a kék-piros városi lobogót használták. A jelenlegi főispán, Maurer Mihály, megkövetelte, hogy annyi nemzeti lobogó is legyen, mint kék-piros városi zászló. A mai naptól fogva magánosok kék-piros zászlót nem használhatnak. A rendelet nagy meglepetést keltett a magyarság között.

Ugyanezen közleményhez hasonló tudósításokat hoztak a többi lapok is.

A ma megjelent lapok közül a «Magyar Polgár» a következőket írja:

A magyar zászló Brassóban.

Olvasóink emlékezhettek még, hogy az utóbbi időben mily sürűen jelentek meg a hírek a nemzetiségi városokból, részint a nemzeti lobogó megsértéséről vagy annak mellőzéséről, részint pedig általában a különböző színeknek, jelvényeknek és lobogóknak szabálytalan használatáról és egyeseknek a rendőrség által e miatt történt megbüntetéséről.

A múlt évben történt, hogy Beszterczen egy előkelő szász hivatalnokot kellett bírsággal sújtani a városi illetve a kék-piros szász lobogó szabálytalan alkalmazása miatt.

A legtöbb ilyen eset azonban Brassóban fordult elő; de nem azért, mintha talán ott az idevágó szabályokat lazán kezelték volna, hanem ellenkezőleg, azért, mert a brassói főispán, Maurer Mihály, soha nem értette a tréfát ott, a hol a magyar államnak és ez állam jelvényének, a nemzeti lobogónak tekintélyéről volt szó, hanem a kellő tapintattal ugyan, de mindig fennálló szabályokhoz és miniszteri rendeletekhez való szigorú ragaszkodással megkövetelte, hogy adja meg mindenki a magyar államnak azt, a mi az övé: a kellő tiszteletet és hódolatot a magyar nemzeti lobogónak megillető tiszteletben tartása által is.

Brassóban megtörtént valaha az a kedélyes dolog is, hogy az oláhok Románia zászlója alatt vonultak fel. A magánházak pedig ünnepélyes alkalomkor a román trikolorral és a szász piros-kék zászlóval lettek feldisztelve. Nemzeti lobogót keresve kellett keresni és az 1886-ik évben, mikor az Emke Brassóban tartotta évi rendes közgyűlését és ez alkalomból egy városi magyar tisztviselő magyar nemzeti zászlót tűzött ki a városházára, a polgármester tegyeimi eljárást akart ellene indítani. Sőt annyira mentek némely szászok a nemzeti lobogó gyűlöletében, hogy mint háziurak egyenesen kikötötték lakóikkal szemben, hogy magyar nemzeti lobogót lakásaikon nem szabad kitűzniük.

Ezek az állapotok már a hetvenes években arra indították az illető belügyminisztert, hogy az idegen színek használatát rendeletileg tiltsa el. Gróf Szapáry Gyula 1874. július 6-án, Tisza Kálmán pedig 1885. nov. 25-én adott ki ez ügyben rendeletet, az idegen zászlók használatát az ország területi épsége elleni merényletnek minősítvén, a mely mint kihágás büntetendő.

E rendeleteknek azonban az volt a gyengéjük, hogy az idegen színek használatát eltiltották ugyan, de a nélkül, hogy a nemzeti lobogó alkalmazását elrendelték volna és így csak a románok ellen irányultak, de nem egyszersmind a szászok ellen, a kik tovább is éppen olyan mértékben

használták a magyar nemzeti zászló mellőzésével a piros-kék szász lobogót és színeket, mint az előtt, azt állítván, hogy azok nem idegen színek, hanem Brassó város és vármegye színei.

A jelenlegi brassói főispán, Maurer Mihály változtatott ezen a helyzeten. Mióta ő a főispán, mindig szigorúan megkövetelte, hogy a magyar nemzeti lobogó kitűzessék a kék-piros lobogók mellett és pedig oly formán, hogy a magyar nemzeti lobogó tulnyomó számban és az előkelő helyen legyen képviselve. Ezt a gyakorlatot jóváhagyta báró Bánffy Dezső miniszterelnöksége alatt egy belügyminiszteri rendelet, közvetlen a Honterus-ünnep előtt a múlt évben.

Azóta pedig újabb öröndetes fordulat történt, mert a jelenlegi belügyminiszter 82. 290. sz. a. kelt leiratával elrendelte, hogy a piros-kék színű ugynevezett városi és vármegyei zászlók egyáltalában nem használhatók magánosok által.

«A vármegye illetve a város színeinek és zászlóinak — mondja a jelzett új rendelet — kizárólag csak az illető hatóság középületein vagy az általa készített diszítésekénél (p. o. diadalkapukon, emelvényeken, árbocokon stb.) és csakis az alatt a feltétel alatt engedhető meg, hogy a magyar nemzeti lobogó az illető középületeken vagy diszítésekén előkelő helyen megfelelően képviselve legyen. A kormányhatóságilag megerősített alapszabályok alapján tönköllő egyletek nyilvános helyeken és összejöveteleknél saját zászlójukat szabadon használhatják, kíváncsian azonban, hogy a fölvonulásoknál vagy körmeneteknél a magyar nemzeti lobogó legalább a menet élén szinte vitessék. Önként következik, hogy idegen államok színeinek és zászlóinak használata föltétlenül tilos és ezen tilalomnak megszegése kihágást képez».

Ezt a rendeletet — a mint a «Brassói Lapok»-ból értesülünk — tegnap hirdette ki Brassóban a rendőrkapitány, általános örömet okozva mindenütt a magyarság köreiben és véget vetve ezáltal a városi és vármegyei színek és szász lobogók használatával üzőtt visszaéléseknek.

Ezuttal tehát Brassóban is kizárólag a magyar nemzeti lobogó fog lengeni.

Románok dolgairól.

Ezen cím alatt Réthi Lajos kir. tanfelügyelő érdekes cikket írt a «Magyar Polgár»-ba. Miután e cikk találozón jellemzi úgy a románoknak mint a szászoknak a magyarokkal szemben követett magatartását, közöljük azt, hogy olvasóink láthassák, miszerint a nemzetiségek viselkedése mindenütt egyforma.

Déva, szept. 3.

Ezelőtt egy héttel tartotta meg évi rendes közgyűlését a Román közművelődési egyesület Déván. Egész czime magyarul: Egyesület a román irodalom és román nép művelődése érdekében.

Kimutatásai szerint 1898-ban volt 1472 tagja s 183.359 frt és 105.000 lei vagyona. Van több ezer kötetből álló könyvtára és polgári leányiskolát tart fenn Nagy-Szebenben.

Ez évi közgyűlést Puscariu Hilarion nagy-szebeni gör. kel. archimandrita, alelnök vezette. A megjelent tagok közt volt Kozma Pártén, Vulkanu József s a gör. katolikus

és gör. keleti egyházaknak számos előkelősége.

A mennyiben e gyűlést megfigyelhettem, érdemesnek tartom egy és más észrevételemet feljegyezni.

A vezetés kifogástalanul komoly, a tárgyalás a napirend keretében mozgó volt. — Rendeztek diszebedet és meghívót küldöttek arra több magyarnak, főként hivatali tónoknak is. A megjelent magyarokat igen előzékenyen fogadták. Gondjuk volt rá, hogy mentül kevesebb felköszöntő legyen és ott se csapjon át senki a politika terére. Adtak hangversenyt saját műkedvelőikkel és a magyar hallgatók is elismerik, hogy annak színvonalja egészen számottevő magaslaton állott. Énekeseik, zongora- és hegedűjátékosaik hírneves külföldi intézetekben nyerték kiképzésüket.

Volt igen látogatott báljuk és közönségük magatartása mindenütt méltó volt az alkalomhoz. Mindezt, a mi elismeréseméltó, teljes elfogulatlansággal jegyzem föl. Lássuk be és ismerjük el, hogy román népünk tud és akar haladni a művelődésben.

Vannak azonban kifogásaim is, a melyeket el nem hallgathatok.

Miért van az, hogy ifjaik és leányaik okvetetlenül kültöldön, leginkább Németországban keresik a művészi kiképzést? Miért kerülnek el következetesen Budapestet, a melynek operája, zeneakadémiája a külföldi legjobbak színvonalára vannak emelve?

Hangverseny-programjukba egyetlen magyar szerző művét, egyetlen magyar darabot, táncrendjükbe egyetlen magyar táncot föl nem vettek.

Hogy nem fordult meg a rendezők fejében, hogy a magyar zenével és művészettel régóta foglalkoznak a világ legnagyobb művészei is; nekik pedig udvariassági sőt hazafias kötelességük lett volna kifejezni tiszteletüket a vendégül hívott magyar közönség és hazajók országalapító nemzetének műveltsége iránt!

Ez a mellőzés annyira bántó és nyomasztó volt, hogy a különben előzékeny társadalmi érintkezés semmiképpen sem tudta elenyésztetni hatását.

Ha sokkal alantibb tokon állana a magyar műveltség, mint a hová Isten kegyelméből emelkedett, még akkor is joggal várnök meg az együtt lakó nemzetiségektől, hogy kellő méltánylásban részesítsék.

Ha arra torekszünk, hogy kölcsönös bizalom létesüljön, akkor nem korlátokat kell emelni, hanem érintkezési pontokat keresni.

Mi magyarok szívesen meghallgatunk valamely szép román dalt; élvezni tudjuk jeles költők műveit. Miért, hogy ők inkább elmennek Német- vagy Franciaországba; csak a magyar forrásokból nem akarnak meríteni?

Egyéb figyelmetlenség is történt, a melyet a gyűlés elnökének szóval is megemlítettem. A hunyadmegyei történelmi és régészeti társulatot, melynek székhelye Déva és a mely tekintélyes külföldi társulatokkal is összeköttetésben áll, gyűlésükre meg sem hívták.

És a mi mindezeknél nagyobb, következetesen kerülték Magyarország színeinek és jelvényének alkalmazását. Sőt az a hír van elterjedve, hogy egyik étkező-helyiségről levették a nemzeti lobogót.

Ez már kihívás-számba megy, a melynek emléke sokáig ingerel.

Ha szeretik emlegetni, hogy Magyarország nekik éppen olyan hazájuk, mint ne-

künk, akkor ennek az országnak lobogóját, czimerét egyenlő tiszteletben kell tartaniok.

Mert egyetlen országnak sincs kétféle lobogója vagy kétféle czimere.

Mindazok a románok, a kik ismernek, tudják, hogy mindenkor a méltányosság szószólója voltam; sok esetben még a félreértés kockázatával is.

Ne vegyék tehát rossz néven, ha magyaros őszinteséggel arra figyelmeztetem, hogy a közeledés útjának kiépítésén nekik is erősen kell munkálkodniok.

HIREK.

Brassó, szept. 7.

— Lapunk jövő száma a közbeeső ünnep miatt szombaton jelenik meg.

— Templomi zene. Holnap »Kisasszony-napján« délelőtt 10 órakor a róm. kath. plébániái templomban ünnepi mise lesz, mely alkalommal az egyházi énekkar a következőket adja elő: Mise D durba, zene és ének-karra Schiedermeier I. től. A Gradualnál: »Ave Mária« Cherubinitól (énekli Rieger Elza kisasszony.) Az offertoriumnál: »Halljad édes« Mariadal nőikarra Schöpf F. től.

— Kinevezés. Brassóvármegye főispánja id. H a n k ó Sándor vármegyei díjnokot a hétfalusi járás főszolgabírói hivatalához irnokká nevezte ki.

— Eljegyzés. Farkas Elek brassói posta és tavirda tiszt eljegyezte Zimmermann Helén kisasszonyt. — Gratulálunk!

— Óvónői áthelyezés. A vallás-és közoktatásügyi miniszter Barcsayné Szénássy Etelka barczufalusi állami óvónőnek hat havi szabadságot engedélyezett s helyébe Bella Emilia nagyugroczi állami rendelkezés alatti kisdudóvónőt helyezte át.

— Verekedések. Nem mulk el nap ezen a héten, hogy a korcsmai verekedők minduntalan dolgot ne adnának a rendőrségnek. Így az éjjel is több helyen történt összekocczanás, a mely egy néhány könnyebb testisérüléssel végződött.

— Balogh Jancsi kolozsvári jeles népzene-kara ma és holnap este a Zöldfa szalodában játszik.

— A hosszufalusi állami iparos tanocz iskolában a tanulók fölvétele f. hó 8—11-ik napjain történik. A rendes tanítás f. hó 11-én veszi kezdetét.

— Színeszet Csernátfaluban. Romváry Varady Lajos színigazgató társulatával szombat óta Csernátfaluban működik. Ma — csütörtökön — este Lőrinczy Erzsike jutalomjátékául színre kerül a »Végrehajtó« című irancia bohózat. Holnap, pénteken, Petőfi Sándor halálának félszázados évfordulója alkalmából diszeloadás lesz.

— Dr. Bartók György erdélyrészi ev. ref. püspök háromszéki korutját befejezte s kedden hazautazott Kolozsvárra.

— Az Emke közgyűlés. Az Erdélyrészi Közművelődési Egyesület tizenötödik évi rendes közgyűlését. f. hó 17-én Gyula téhérvárt tartja. A közgyűlés előkészítése már javában folyik s az egyesület titkársága elkészítette jelentését, a mely az elmúlt esztendő történetéről és az egyesülés hazafias működésének eredményéről számol be. A nagy negyedré alaku jelentés 106 oldalon foglalja össze mindamaz adatokat, a melyek a közgyűlés elé terjesztendők lesznek. Elsőnek említi a jelentés, hogy az Emke Erzsébet királyné dicső emlékére 50.000 koronás kisdudóvó alapítványt tett,

a mely Erzsébet királyné neve alatt a szintén 50.000 koronás »I. Ferencz József ő felsége népiskolai alapítvány«-nyal kapcsolatosan a balázsfalvi Emke-iskola és kisdudóvó alapját fogja képezni. A mult közgyűlés határozata értelmében az Emke új alapszabályait felterjesztették a belügyminiszterhez, a ki azokat jóváhagyta. Az egyesület vagyona becslés szerint egy millió 297 ezer forint, tényleg azonban legalább másfélmillió forint. Ebből az utóbbi évi tőkezesaporulat 44 ezer forint. Hazafias célokra 68,313 forint állt az Emke rendelkezésére; ebből 20,000 forintot az algyógyi gróf Kun Kocsárd székely földmives iskola kapott, a melynek eddig már 550,000 frtnyi alapja van. Az Emkének összesen 14,161 tagja van. A jövő évi közgyűlés Nagyenyedén lesz.

— Textilipari kongresszus. A hazai textil-iparosok körében mozgalom indult meg országos kongresszus egybehívása ügyében. A kongresszust, melyen az összes hazai kamarák is képviselve lesznek, október hónapban fogják Budapesten megtartani.

— Zabszállítás Romániába. Amint értesülünk a romániai kormány nagy mennyiségű zabvásárlást eszközöl Magyarországon és Brassó vidékéről is tetemes mennyiséget szállítanak be a közelebbi napokban.

— Idegen munkások Romániában. Románia kedvezőtlen pénzügyi helyzete és azidei rosz termés következtében a román állami építkezéseket és egyéb ilyenféle vállalatokat a minimumra fogják redukálni s csak a legszükségesebbeket folytatják s fejezik be. E munkálatokhoz pedig első sorban a román munkásokat alkalmazzák s ennek következtében igen sok külföldi munkást bocsátottak el, vagy fognak még — kétségtelenül — elbocsátani. Ilyenformán bizony egyelőre nincs mit keresnie Romániában az idegen munkásoknak.

— Szénakivitelünk Romániába. Románia legtöbb vidékén a nyár első felében a nagy szárazság miatt tudvalevőleg nagy takarmányhiány keletkezett, úgy hogy a romániai kormány a szomszédos erdélyi és bukovinai vasutak mentén nagyobb mennyiségű szénát vásárolt. Ezek a vásárlások elég jelentékenyek, habár a Romániában időközben beállt esőzések következtében nem öltötték a várt mérvet, amennyiben Erdélyből Predealon át júniusban, júliusban és augusztusban csak 663 vagon rakomány szénát ment Romániába magyar állomásokra. Még néhány ezer vagon magyar szénát megy majd át Romániába.

— Román huskivitel Németországba. A magyar gazdákat közelről érdeklő hírt jelentenek Jászvásárból. A takarmányhiány miatt ugyanis Romániában a szarvasmarha ára annyira leszállott, hogy egy vállalkozó a német piacokon akarja az állatok husát értékesíteni. Kezdetben naponként 30.000 kilogramm huszt vinne Jászvásárból Berlinbe, ahová az ut 36 óra alatt megtehető, és ahol az összes költségeket beleszámítva, egy kiló huszt egy markáért eladhatnának, ami tekintettel az ottani jóval nagyobb husárakra, Berlin közélémezésére nézve nem kis jelentőségű lenne. A minap már utnak indult egy több vagonból álló próbaszállítmány.

Egy művelt 30 éves hölgy,

hivatalnok özvegye, rokonszenves megjelensű, egy öreg urnát (ha beteges is) társalkodónői állást, esetleg a háztartás vezetéséhez alkalmazást keres és inkább jó bánásmódra, mint fizetésre tart igényt. Ajánlatok »R. B.« jelige alatt a kiadóhivatalba küldendők.

Eladó

azonnal egy teljes bolti berendezés és egy körfűrészasztal teljes felszereléssel.

Bővebbet: Bolonya, Kut uteza 17. sz. a.

Hirdetmény.

Az újjá kijavított Bolgárszeg Porond-utca 19 szám alatt fekvő kenyérsütőde egy szép lakással együtt azonnal 3 évre kiadó. Írásbeli ajánlatok az ajánlott évi lakbér 10% bántpénzzel be nyújtandók f. é. Szeptember 10-ig Navrea György urhoz a Gőzfürdőben a hol a közelebbi feltételek is megismerhetők.

408 (1-3)

FELHÍVÁS!

Ezennel van szerencsém a t. cz. osztálysorsjegy vevőknek becses tudomására hozni, hogy az V. sorsjátékban, az első osztály huzása f. é. november hó 16-án és 17-én tartatik meg és a következő számok föfelárusításomban beszerezhetők.

1351-től 1400-ig	28101-től 28150-ig	45801-től 45850-ig	73976-től 74000-ig
3276 „ 3300 „	32476 „ 32500 „	46901 „ 46950 „	16401 „ 76425 „
6051 „ 6075 „	34301 „ 34325 „	48576 „ 48600 „	78 76 „ 18800 „
6176 „ 6200 „	34976 „ 35000 „	51101 „ 51150 „	82926 „ 82950 „
14776 „ 14800 „	38526 „ 38550 „	52601 „ 52650 „	87026 „ 91050 „
16376 „ 16400 „	39226 „ 39250 „	64501 „ 64525 „	91901 „ 91950 „
25101 „ 25125 „	39301 „ 39325 „	68076 „ 68100 „	92226 „ 92250 „
26626 „ 26675 „	45601 „ 45625 „	68101 „ 68150 „	95276 „ 95300 „

Minthogy már e hó közepén az V. sorsjáték sorsjegyeinek kiadását megkezdtem, felkérem a t. cz. vevőközönséget, kik a fent felsorolt számokra játszani kívánnak, megrendeléseiket legkésőbb szeptember 15-ig hozzám juttassák, mert csak akkor számíthatnak biztosan a megrendelt számra.

Az első osztálynak az ára:

$\frac{1}{1} = 6$ frt, $\frac{1}{2} = 3$ frt, $\frac{1}{4} = 1\frac{1}{2}$ frt, $\frac{1}{6} = 75$ kr.

A megrendelt sorsjegyeknek árát szíveskedjék postaltalvánnyal hozzám minél előbb beküldeni, hogy a kívánt sorsjegy számmal biztosan szolgálhassak.

Teleki Zsigmond Pécssett

a m. kir. osztálysorsjáték föfelárusítója.

Brassói bank és rakárház részvénytársaság.

Brassó, Hirscher-utca 2. (Gyümölessor sarkán) I. emelet.

befizetett alaptőke **300.000** korona.

Ügkörébe vette a bank és raktárház összes ágait, nevezetesen:

a takarékbetéti-,
váltóleszámitolási-,
előlegezési (árakra, értékpapírokra) üz-
letet,
étékpapírok, (részvények, záloglevelek,
sorsjegyek stb.)
külföldi pénznemek, chekek, váltók
adás-vevését,
masodlatok, szelvények és más értékek
bevezetését;

bármely művelet keresztülvitelét a bel- és
külföld minden piacán, valamint értékpapírok
megőrzését és kezelését.

A betétek utáni tőkeamatadót az intézet fizeti.

Felvilágosítások minden irányban díjtalanul
és bérmentve adatnak.

Pénztári óra : d. e. 8—12-ig, délután 3—5-ig.

Az igazgatóság.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal.

Még csak néhány napig kaphatók a **20 krajczáros**

szegedi kiállítási sorsjegyek

Huzás már vasárnap

e hó 10-én este 9 órakor,

Főnyeremény **50.000** korona érték.

Egy sorsjegy csak

20 krajczár.

Laptulajdonos: Trattner H. Nyomatott: Brassói Lapok nyomdájában Nyomd. tulajdonosok: Trattner H és társ.

Dr. Varga Lajos